

Sygn. akt II KK 370/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Michał Laskowski

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie **B. B.**,

ukaranego z art. 50a § 1 k.w. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2016 r.,

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na korzyść ukaranego, od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W.,

z dnia 2 lipca 2015 r.,

I. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej czynu z art. 50 a § 1 k.w. i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania;

II. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej czynu z art. 119 § 1 k.w. i na podstawie art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w. umarza postępowanie o ten czyn, a kosztami procesu w tej części obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 2 lipca 2015 r., Sąd Rejonowy uznał B. B. za winnego popełnienia zarzucanych mu wykroczeń z art. 50a § 1 k.w. oraz z art. 119 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 50a § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. wymierzył mu karę czterech tysięcy złotych grzywny, a także zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 50 zł tytułem zwrotu wydatków oraz 400 zł tytułem opłaty.

Wyrok powyższy nie został zaskarżony sprzeciwem przez żadną ze stron postępowania i stał się prawomocny w dniu 28 lipca 2015 roku (k. 53).

Kasację od powyższego wyroku, na korzyść B. B., wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżając wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w całości zarzucił rażące i mające istotny wpływ na orzeczenie naruszenie przepisu prawa procesowego, to jest art. 93 § 2 k.p.s.w., polegające na rozpoznaniu sprawy w postępowaniu nakazowym mimo tego, że w świetle zebranych dowodów brak było podstaw do przyjęcia, że okoliczności popełnienia zarzucanych obwinionemu wykroczeń oraz jego wina w tym zakresie nie budziły wątpliwości, w wyniku czego doszło do:

- uznania B. B. za winnego popełnienia wykroczenia z art. 50a § 1 k.w., podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika, czy ujawnione w samochodzie, którego obwiniony był pasażerem i wskazane w zarzucie niebezpieczne przedmioty, były w jego posiadaniu;

- uznania B. B. za winnego popełnienia wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. polegającego na kradzieży w dniu 26 października 2014 r. paliwa o wartości 228,21 zł, podczas gdy zachowanie to, wchodząc z dwoma innymi w skład przestępstwa ciągłego, z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., utraciło przymiot wykroczenia, podlegając jedynie odpowiedzialności karnej na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., co z uwagi na prawomocne skazanie obwinionego za ten czyn wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego z dnia 27 stycznia 2015 r., stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, określoną w art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w.

W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w części dotyczącej czynu z art. 119 § 1 k.w. na podstawie art. 5 § 1 pkt 8 i 9 k.p.s.w. oraz o przekazanie sprawy w zakresie czynu z art. 50a § 1 k.w. do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k. i podlega uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 93 § 2 k.p.s.w. orzekanie w postępowaniu nakazowym może nastąpić, jeżeli okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że brak owych wątpliwości oznacza, że nie ma ich zarówno odnośnie do sprawstwa danego czynu, jak i winy obwinionego, z uwzględnieniem zarówno jego wyjaśnień, jak i innych dowodów przeprowadzonych w toku czynności wyjaśniających. Postępowanie nakazowe jest bowiem instytucją prawa procesowego, której stosowanie zastrzeżono do najbardziej oczywistych przypadków, gdzie materiał dowodowy istniejący w aktach sprawy jest tak jednoznaczny, że nie nasuwa żadnych istotnych wątpliwości, co do winy i okoliczności popełnienia zarzuconego czynu (*zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2014 r., III KK 143/14, LEX nr 1545148*).

W realiach niniejszej sprawy brak było podstaw do wydania wyroku nakazowego.

Z akt sprawy Sądu Rejonowego w W. o sygn. III W ...6/15 wynika, że postanowieniem z dnia 9 grudnia 2014 r. z prowadzonego pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w W. (*sygn. 5 Ds. .../14*) postępowania przeciwko m. in. B. B. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. wyłączono do odrębnego postępowania materiały w sprawie:

a) posiadania w dniu 26 października 2014 r. w W. przy ul. P. przez M. O. i B. B. niebezpiecznych przedmiotów w postaci: łomów stalowych szt. 2, pistoletu na naboje CO2, kija bejsbolowego, a okoliczności jego posiadania wskazują na zamiar użycia go w celu popełnienia przestępstwa,

tj. o czyn z art. 50a § 1 k.w.

b) kradzieży w nieustalonym miejscu i czasie w W. jednak nie później niż do dnia 26.10.2014 r. tablic rejestracyjnych o wyróżniku [...]przez osoby wymienione w pkt a),

tj. o czyn z art. 119 § 1 k.w.

c) dokonania przez nieustalonego sprawcę w dniu 26 października 2014 r. w W. na terenie stacji paliw [...] działającego wspólnie i w porozumieniu z B. B. i M. O. poruszających się pojazdem marki Fiat Bravo zaboru w celu przywłaszczenia

mienia w postaci paliwa PB95 w ilości 43,14 litra powodując straty na kwotę 228,21 zł na szkodę BP Europa SE Oddział w Polsce, tj. o czyn z art. 119 § 1 k.w.

Do postanowienia o wyłączeniu załączono szereg materiałów, w tym między innymi protokoły zatrzymania M. O. i B. B., protokół oględzin samochodu marki Fiat Bravo, protokół przesłuchania funkcjonariusza Straży Miejskiej – L. O. oraz protokoły przesłuchań M. O. i B. B. w charakterze podejrzanych.

W dniu 3 czerwca 2015 r. w charakterze podejrzanego o popełnienie wykroczenia przesłuchany został B. B., któremu przedstawiono zarzuty popełnienia wykroczeń z art. 50a § 1 k.w. (tożsamy z opisanym powyżej w pkt a) oraz z art. 119 § 1 k.w. (tożsamy z opisanym powyżej w pkt c). W toku przesłuchania B. B. wyjaśnił, iż przedmioty wymienione w opisie wykroczenia z art. 50a § 1 k.w. nie należą do niego lecz do właściciela pojazdu, nie wie po co on woził je w samochodzie i do czego służyły. Co do zarzutu dotyczącego kradzieży paliwa oświadczył zaś, że został już za to ukarany prawomocnym wyrokiem, na potwierdzenie czego dołączył kserokopię wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 stycznia 2015 r., sygn. akt IV K .../14. Z wyroku tego wynikało, że B. B. – w ramach przypisanego mu czynu z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. – został uznany za winnego tego, że „w dniu 26 października 2014 r. w W. na terenie stacji [...] działając wspólnie i w porozumieniu z M. O. i innym nieustalonym sprawcą poruszając się pojazdem marki Fiat Bravo dokonał zaboru w celu przywłaszczenia mienia w postaci paliwa PB95 w ilości 43,14 litra powodując straty na kwotę 228,21 zł na szkodę BP Europa SE Oddział w Polsce,”. Mocą powołanego wyroku, który nie został zaskarżony przez żadną ze stron, B. B. został na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 58 § 3 k.k. skazany na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Niezależnie od tego wnioski o ukaranie B. B. za opisane powyżej wykroczenia z art. 50a § 1 k.w. oraz z art. 119 § 1 k.w. został w dniu 10 czerwca 2015 r. skierowany do Sądu Rejonowego w W., który to Sąd – jak już była o tym mowa powyżej – wydał w sprawie wyrok nakazowy.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że w sprawach o sygn. IV K .../14 oraz III W .../15 przedmiotem postępowań było między innymi to samo zachowanie B.

B., polegające na kradzieży w dniu 26 października 2014 r. paliwa PB95 w ilości 43,14 l o wartości 228,21 zł na terenie stacji paliw [...], wspólnie i w porozumieniu z M. O. i nieustaloną osobą, z tym że zachowanie to w sprawie o sygn. III W .../15 zostało zakwalifikowane jako wykroczenie z art. 119 § 1 k.w., zaś w sprawie o sygn. IV K .../14 uznane zostało za zachowanie tworzące z innymi czynami jeden czyn ciągły, zakwalifikowany jako przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Zachowanie B. B. z dnia 26 października 2014 r., wraz z pozostałymi opisanymi w sprawie o sygn. akt IV K .../14, złożyło się bowiem na jeden czyn ciągły, popełniany niejako „na raty”.

We wskazanym układzie nie występował oczywiście przewidziany w art. 10 § 1 k.w. zbieg idealny wykroczenia z przestępstwem, który zachodzi gdy czyn będący wykroczeniem wyczerpuje jednocześnie znamiona przestępstwa. Zachowanie B. B. z dnia 26 października 2014 r., wraz z pozostałymi opisanymi w sprawie o sygn. akt IV K .../14, złożyło się bowiem na jeden czyn ciągły. Istotą tej konstrukcji jest natomiast przyjęcie, że kilka jednostkowych zachowań tworzy razem jeden czyn zabroniony wtedy, gdy zostały podjęte w krótkich odstępach czasu i stanowią wykonanie z góry powziętego zamiaru. Jeżeli kilka zachowań wyczerpujących jednostkowo znamiona wykroczenia tworzy łącznie jeden czyn zabroniony będący przestępstwem ciągłym, to zachowania te tracą przymiot wykroczeń, a tym samym nie może do nich odnosić się art. 10 § 1 k.w. (*por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2010 r., V KK 291/10, OSNKW 2010, nr 12, poz. 108*).

Z tego punktu widzenia, w sytuacji faktycznej i prawnej B. B. żadne z zachowań wchodzących w skład popełnionego przez niego przestępstwa, wyczerpującego znamiona art. 278 § 1 k.k. w zw. art. 12 k.k. nie może być uznane za wyczerpujące zarazem znamiona wykroczenia z art. 119 § 1. k.w.

To zaś prowadzi do wniosku, że ukaranie obwinionego za popełnienie wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. nastąpiło z rażącym naruszeniem prawa i miało niewątpliwie istotny wpływ na treść orzeczenia. Konsekwencją takiego postąpienia Sądu Rejonowego jest zaś konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i na podstawie art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w. umorzenia postępowania w części dotyczącej czynu z art. 119 § 1 k.w., przy jednoczesnym obciążeniu kosztami procesu w tej części Skarbu Państwa.

Jednocześnie podzielić należy stanowisko Prokuratora Generalnego, że ukaranie B. B. za wykroczenie z art. 50a § 1 k.w. nastąpiło z rażącym i mającym istotny wpływ na treść orzeczenia naruszeniem art. 93 § 2 k.p.s.w. Zebrany w postępowaniu wyjaśniającym materiał dowodowy nie dawał bowiem podstaw do jednoznacznego ustalenia, że niebezpieczne przedmioty ujawnione w samochodzie, którego pasażerem był obwiniony, istotnie należały do niego. W tej części Sąd Najwyższy również uchylił zatem zaskarżony wyrok i sprawę w tym zakresie przekazał Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

kc